

Voorstel van resolutie betreffende de uitvoering van een wetenschappelijk onderzoek naar de moord op Julien Lahaut.

TOELICHTING

Op 18 augustus 1950 werd Julien Lahaut voor zijn deur neergeschoten. Door velen wordt dit nog steeds beschouwd als de belangrijkste politieke moord van de tweede helft van de vorige eeuw in België.

Het gerechtelijk onderzoek naar deze moord duurde 20 jaar, leverde geen resultaten op en werd in 1972 finaal zonder gevolg geklasseerd.

Officieel zijn de daders tot op vandaag dus nog onbekend hoewel sinds 1972 steeds meer gegevens over deze feiten in de openbaarheid werden gebracht. Zo werd de historische achtergrond geschetst in het boek 'De moord op Lahaut'¹ en onthulde, toenmalig Senator en huidig Minister, Vincent Van Quickenborne de echte naam van de spilfiguur. In de Canvasreeks 'Keerpunt' volgde in 2007 een bekentenis omtrent het afvuren van de dodelijke schoten.

Toch blijven talrijke elementen van deze zaak in het duister gehuld, reden waarom deze zaak ook regelmatig opnieuw in de actualiteit opduikt. Zo is het tot op vandaag niet met zekerheid uitgemaakt of de daders alleen handelden of in opdracht. In het geval er een opdracht werd gegeven, bleven de opdrachtgevers en hun precieze motieven ongekend. Het gebrek aan resultaat van het gerechtelijk onderzoek deed bovendien de indruk ontstaan dat de daders bescherming genoten. Dit vormt een voedingsbodem voor een algemeen wantrouwen ten opzichte van de politiek en het gerecht als geheel en is funest voor een democratische samenleving.

Om deze redenen zijn de indieners van oordeel dat het aangewezen is om door middel van een wetenschappelijk onderzoek, nadere klaarheid te brengen in de ware toedracht van deze politieke moord. Gezien de omstandigheid dat de meeste kroongetuigen ondertussen overleden zijn, kan slechts een grondig onderzoek in de archieven een nieuw licht werpen op de zaak.

De goede ervaring met het aan het Studie – en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse maatschappij (SOMA) uitbestede onderzoek naar de deportatie en de vervolging van Belgische Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog, brengt ons ertoe voor een analoge piste te opteren.

Met deze resolutie wordt aan de Regering gevraagd al het nodige te doen om het SOMA in staat te stellen deze opdracht tot een goed einde te brengen. Hiermee samenhangend zal de commissie zelf het initiatief nemen tot het creëren van de noodzakelijke wettelijke voorwaarden opdat het SOMA binnen het kader van deze taak toegang kan krijgen tot alle archieven van de openbare en de privaatrechterlijke instellingen.

¹ Etienne Verhoeyen, Rudi Van Doorslaer: *De moord op Lahaut. Het communisme als binnenlandse vijand*, Leuven, Kritak, 1985, 233 p.

In het bijzonder wordt in deze resolutie aan de regering gevraagd met het oog op de uitvoering van dit onderzoek de nodige financiële middelen te voorzien buiten de kredieten voor de onderzoeksprogramma's en – acties in de Federale Wetenschappelijke instellingen en deze ter beschikking te stellen van het SOMA.

Ten slotte belet deze resolutie niet dat alsnog kan worden overgegaan tot het oprichten van een Parlementaire onderzoekscommissie, indien op termijn zou blijken dat dit noodzakelijk is om in deze zaak klaarheid te bereiken.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

- A. Vaststellende dat Julien Lahaut op 18 augustus 1950 voor zijn eigen huis werd vermoord.
 - B. Vaststellende dat deze politieke moord een schokgolf door het land heeft doen trekken tot ver buiten de grenzen van zijn eigen politieke beweging.
 - C. Vaststellende dat het gerechtelijk onderzoek naar deze moord geen resultaten heeft opgeleverd en in 1972 zonder gevolg werd geklasseerd.
 - D. Vaststellende dat sinds dit onderzoek herhaaldelijk nieuwe feiten en onthullingen in de openbaarheid werden gebracht.
 - E. Vaststellende dat met deze nieuwe feiten nog steeds talrijke elementen onbekend blijven, zoals de eventuele identiteit en motieven van opdrachtgevers.
 - F. Overwegende dat het uitblijven van een afronding van deze zaak een kwalijke invloed heeft op de politiek en het gerecht als geheel en dus ook op onze samenleving.
 - G. Overwegende dat het onderzoek van het verleden met alle nieuwe bekende feiten moet worden aangevuld.
 - H. Overwegende dat het Studie – en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse maatschappij (SOMA), gezien haar opdracht en resultaten in voorgaande onderzoeken, wordt aanzien als de meest aangewezen instelling om dit onderzoek uit te voeren.
1. Vraagt de Regering om het Studie – en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse maatschappij op te dragen om binnen twee jaar een wetenschappelijke studie uit te voeren naar de moord op Julien Lahaut.
Dit onderzoek heeft tot doel om op gedetailleerde wijze kennis te verschaffen over de feiten en hun context, ook al betreffen ze de periode vóór en na de eigenlijke aanslag.
 2. Vraagt de Regering dat de opdracht aan het SOMA concreet zou behelzen:
 - a. het verslag over het precieze verloop van de gebeurtenissen
 - b. de precieze vaststelling van de rol van de personen die vandaag als dader bekend staan, alsook de rol van eventuele andere directe betrokkenen
 - c. de opheldering van de vermoedens dat er naast deze 'uitvoerders' ook sprake is van opdrachtgevers en beschermers
 - d. de eventuele identificatie van deze personen, hun motieven en methodiek.
 - e. de analyse van het gerechtelijk onderzoek en van de wijze waarop na het afsluiten ervan informatie over deze gebeurtenis in de openbaarheid is gekomen.
 3. Vraagt de regering om met het oog op de uitvoering van deze wetenschappelijke studie aan het SOMA de benodigde middelen te verstekken buiten de kredieten

voorzien voor de onderzoeksprogramma's en – acties in de Federale
Wetenschappelijke instellingen.

POL VAN DEN DRIESSCHE
ELS SCHELFHOUT
HUGO VANDENBERGHE
TONY VAN PARYS
ELKE TINDEMANS
WOUTER BEKE

PATRIK VANKRUNKELSVEN

JOSY DUBIE
FREYA PIRYNS

GEERT LAMBERT

LOUIS IDE
HELGA STEVENS

LIEVE VAN ERMEN

CHRISTINE DEFRAIGNE
ALAIN DESTEXHE

PHILIPPE MOUREAUX
CHRISTOPHE COLLIGNON